

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова

Протокол № 3 від 28.03 2025 р.

Голова Олександр ДУБОВИЙ

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про організацію та проведення виробничої, плавальної та
експлуатаційних практик здобувачів вищої освіти
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова

Введено в дію наказом ректора
№ 143 від 31.03 2025 р.

Ректор

Євген ТРУШЛЯКОВ

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Мета і зміст практики.....	4
3. Види, терміни і бази практик.....	5
4. Організація і керівництво практикою.....	9
5. Перелік документів, необхідних для проходження плавальної або експлуатаційної практики на морських суднах міжнародних компаній в індивідуальному порядку.....	12
6. Матеріальне забезпечення практики.....	13
7. Підведення підсумків практики.....	14
8. Додатки.....	15

Обговорено та схвалено на засіданні методичної ради НУК
(протокол № 3 від 26.03.2025 року)

Тимчасове положення про організацію та проведення виробничої, плавальної та експлуатаційних практик здобувачів вищої освіти Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Укладачі: зав. практикою Каткова Л.Л.

Відділ методичного забезпечення та моніторингу
якості навчання НУК ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв, 2025 р.

ВСТУП

Практика здобувачів вищої освіти Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова є невід'ємною частиною програми освітньо-професійної підготовки фахівців. Основним завданням є практична підготовка випускника за освітньо-професійним ступенем «Бакалавр» та «Магістр».

Дане Тимчасове положення є доповненням до основного Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. У даному Тимчасовому положенні розглядаються загальні питання організації проведення і підведення підсумків практик, які за змістом і метою поділяються на виробничу, плавальну та експлуатаційну практики здобувачів вищої освіти, які навчаються за наступними спеціальностями:

- **271** (з 01.09.2025 р. - **J5**) «Морський та внутрішній водний транспорт», освітні програми **271.02 (J5.02)** «Управління судновими технічними системами і комплексами» та **271.03 (J5.03)** «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»;

- **141** (з 01.09.2025 р. – **J3**) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», освітня програма «Експлуатація судових автоматизованих систем».

Дане Тимчасове положення розроблено на основі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 8 квітня 1993 р. № 93 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти № 351 від 20.12.1994 р. та Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, затвердженого вченою радою, протокол № 3 від 28.03.2025 р. та введеного в дію наказом ректора № 143 від 31.03.2025 р.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються за вищезазначеними спеціальностями та освітніми програмами відповідає вимогам міжнародного законодавства та Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти (ПДНВ) 1978 року з Манільськими поправками.

2. МЕТА ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Метою практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2.2. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-професійних ступенів «Бакалавр» та «Магістр».

2.3. Види та обсяги практик для кожної спеціальності визначаються освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, що відображається відповідно в навчальних планах і графіках освітнього процесу.

2.4. Зміст і послідовність практики визначається наскрізною програмою, яка розробляється випускною кафедрою згідно з навчальним планом.

Основним навчально-методичним документом практики є наскрізна програма. В програмі визначаються конкретні рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь, навичок, яких здобувачі вищої освіти набули на кожному робочому місці. Зміст наскрізної програми повинен відповідати нормативно-правовим документам України щодо практики здобувачів вищої освіти, освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця, навчальному плану спеціальності.

Наскрізна програма повинна бути короткою, конкретною за змістом, має висловлювати взаємозв'язок і наступність усіх видів практики.

Наскрізна програма містить такі розділи:

- вступ;
- мета та завдання;
- короткий зміст;
- заходи контролю.

За відсутністю змін в освітньо-професійній програмі (ОПП) наскрізну програму оновлюють кожні 5 років.

На основі наскрізної програми розробляють робочі програми для окремих курсів.

Робоча програма практики містить такі розділи:

- вступ;
- мета та завдання практики;
- зміст практики (у т.ч. індивідуальне завдання);
- форми і методи контролю (у т.ч. вимоги до звіту та захисту результатів практики);
- методичні посібники;
- структуру рейтингової системи оцінювання.

За відсутності змін в ОПП робочу програму оновлюють кожні 5 років.

Наскрізна і робоча програми практики затверджуються проректором з науково-педагогічної роботи.

Кафедри, які відповідають за проведення практики, можуть розробляти, окрім наскрізної та робочої програм практики, інші методичні документи, що сприятимуть досягненню високої якості проведення практики.

3. ВИДИ, ТЕРМІНИ І БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Для спеціальності **271 (J5) «Морський та внутрішній водний транспорт»**, освітня програма **271.02 (J5.02) «Управління судновими технічними системами і комплексами»** освітнього-професійного ступеня «Бакалавр» за освітнім планом передбачені виробничі та плавальна практики.

3.1.1. Виробнича практика

Згідно з навчальним планом підготовки для здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які навчаються за освітнім ступенем «Бакалавр», виробнича практика запланована на I курсі, як нормативна освітня компонента, а на II та III курсах - як вибіркова компонента та поширюється:

- для здобувачів вищої освіти I курсу у 2-му семестрі, яка триває 10 тижнів;
- для здобувачів вищої освіти II курсу у 4-му семестрі, яка триває 10 тижнів.
- для здобувачів вищої освіти III курсу у 6-му семестрі, яка триває 10 тижнів.

Загальна тривалість виробничої практики складає 30 тижнів згідно з Міжнародною конвенцією ПДНВ 78/95 1978 року з поправками.

Виробнича практика проходить на підприємствах або суднах морського або внутрішнього річкового флоту, які виведені з експлуатації для постановки на ремонт, різних форм власності та передбачає закріплення та поглиблення здобувачами вищої освіти теоретичних знань, здобутих при вивченні дисциплін, які формують відповідні загальні компетентності, а також підтвердження та закріплення відповідних програмних результатів навчання.

3.1.2. Плавальна практика

Відповідно навчального плану плавальна практика запланована на IV курсі денної форми навчання, як вибіркова та проходить в індивідуальному порядку згідно із заявою здобувача вищої освіти на підставі запрошення та угоди/договора з кріюінговою або судноплавною компанією в період, зазначений в цих документах.

Загальна тривалість плавальної практики складає 30 тижнів згідно з Міжнародною Конвенцією ПДНВ 78/95. Під час плавальної практики здобувачі вищої освіти знайомляться з характеристикою судна та його енергетичної установки, здобувають вміння та навички щодо використання теоретичних знань на практиці для забезпечення відповідних загальних та фахових знань освітньої програми підготовки, а також підтвердження та закріплення програмних результатів навчання.

Плавальна практика проходить на суднах морського та внутрішнього (річкового) флоту різних форм власності.

Згідно з діючим законодавством, на період проходження плавальної практики, здобувачі вищої освіти можуть тимчасово призначатися на посади моториста або кадета машинного відділення.

Загальне керівництво практикою здійснюється кафедрою «Експлуатація судових енергетичних установок та теплоенергетики».

3.2. Для спеціальності **271 (J5) «Морський та внутрішній водний транспорт»**, освітня програма 271.03.(J5.03) «Експлуатація судового електрообладнання і засобів автоматики» освітньо-професійного ступеня «Бакалавр» за освітнім планом передбачені виробничі та плавальні практики.

Відповідно до Правила III/6 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти (ПДНВ) 1978 року із поправками, кожний кандидат на отримання професійного диплома електромеханіка повинен пройти загальну практичну професійну підготовку та мати підтверджений стаж роботи на судні не менше 12 місяців, з яких не менше 6 місяців є стажем роботи на судні (з головною енергетичною установкою 750 кВт і більше і загальною потужністю електрообладнання 600 кВт і більше) як частина схваленої програми підготовки, яка відповідає вимогам розділу А-III/6 Кодексу ПДНВ та документально підтверджена у схваленій книжці реєстрації підготовки.

3.2.1. Виробнича практика

Відповідно графіку освітнього процесу, виробнича практика з експлуатації електрообладнання запланована для здобувачів вищої освіти I та II курсів поширюється:

- для здобувачів вищої освіти I курсу в 2-му семестрі, яка триває 10 тижнів;
- для здобувачів вищої освіти II курсу в 4-му семестрі, яка триває 10 тижнів;
- для здобувачів вищої освіти III курсу в 6-му семестрі, яка триває 10 тижнів.

Загальна тривалість виробничої практики складає 30 тижнів згідно з Міжнародною конвенцією ПДНВ 78/95 1978 року з поправками.

Виробнича практика здійснюється для поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь та навичок.

Об'єктами виробничої практики є електричні машини і апарати, технічні системи та комплекси суден (суднові механічні системи, електрообладнання і електронна апаратура та системи управління, системи радіозв'язку), способи експлуатації електрообладнання та його ремонт.

Метою практики є набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь та інших навичок, необхідних для зайняття осіб посад командного складу морських та річкових суден за спеціалізацією.

Виробнича практика проводиться на базі суднобудівних і ремонтних підприємств, ремонтних та експлуатаційних підрозділів суднових компаній, служб енергетиків промислових підприємств (для здобувачів вищої освіти, які не планують отримати робочий диплом суднового електромеханіка).

3.2.2. Плавальна практика

Відповідно навчального плану плавальна практика запланована на IV курсі у формі вибіркового освітніх компонентів і здійснюється в індивідуальному порядку згідно заяви здобувача вищої освіти на підставі запрошення та угоди/договора з круїнговою або судноплавною компанією в період, зазначений в цих документах.

Загальна тривалість плавальної практики складає 26 тижнів згідно з Міжнародною конвенцією ПДНВ 78/95 1978 року з поправками.

Плавальна практика здійснюється для поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь та навичок.

Об'єктами є технічні системи та комплекси суден (суднові механічні системи, електрообладнання і електронна апаратура та системи управління, системи радіозв'язку); методи експлуатації суден та їх систем, управління операціями суден; організація роботи на судах; системи управління рухом суден; системи забезпечення безпеки судноплавства.

Метою проходження практики є набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь та інших навичок, необхідних для зайняття осіб посад командного складу морських та річкових суден за спеціалізацією «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Плавальна практика здійснюється на судах морського та річкового флоту різних форм власності.

Згідно з діючим законодавством, на період проходження плавальної практики, здобувачі освіти призначаються на посаду кадета електрика.

Загальне керівництво практикою здійснюється кафедрою «Суднових електроенергетичних систем».

3.3. Для спеціальності **141 (J3) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»**, освітньо-професійна програма «Експлуатація суднових автоматизованих систем», освітньо-професійного ступеня «Магістр» за освітнім планом передбачені I - II експлуатаційні практики та дослідницька практика.

3.3.1. I та II експлуатаційні практики

Згідно з освітнім планом I та II експлуатаційні практики заплановані на I та II курсах денної та заочної форми навчання і поширюються:

- для здобувачів вищої освіти I-II курсів денної форми навчання - I експлуатаційна практика в 2-3-му семестрах, яка триває 9 тижнів та II експлуатаційна практика в 3-му семестрі, яка триває 11 тижнів;

- для здобувачів вищої освіти I-II курсів заочної форми навчання - I експлуатаційна практика в 2-му семестрі, яка триває 9 тижнів та II експлуатаційна практика в 2-му семестрі, яка триває 11 тижнів.

Загальна тривалість I та II експлуатаційних практик складає 20 тижнів згідно з Міжнародною конвенцією ПДНВ 78/95 1978 року з поправками.

Метою I та II експлуатаційних практик є важливою складовою освітнього процесу з підготовки фахівців-електромеханіків, які після закінчення університету можуть працювати на судах річкового та морського флоту.

Суднова експлуатаційна практика спрямована на становлення здобувача вищої освіти, як спеціаліста у галузі суднових електромеханічних систем. Під час проходження практики здобувач вищої освіти повинен закріпити, розширити і поглибити теоретичні знання, які отримані в університеті та опанувати їх застосування в практичній діяльності.

Метою другої суднової експлуатаційної практики є набуття здобувачем вищої освіти практичних та організаційних навичок з технічної експлуатації та ремонту суднових автоматизованих електромеханічних систем (САЕС), управління робочими процесами в елементах САЕС; вивчення організаційних заходів та технологічних процесів, що забезпечують підтримання та відновлення працездатності суднового електроенергетичного обладнання.

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти мають опанувати експлуатацію САЕС відповідно вимог, що пред'являються до суднових електромеханіків.

Перед початком практики керівник від університету або старший механік судна повинен ознайомити здобувача вищої освіти (практиканта) з особливостями роботи на робочому місці.

I та II експлуатаційні практики здійснюються на судах морського та річкового флоту різних форм власності.

Згідно з діючим законодавством, на період проходження експлуатаційної практики, здобувачі освіти можуть тимчасово призначатися на посади матроса, моториста та кадета електрика.

Загальне керівництво практикою здійснюється кафедрою «Електричної інженерії та роботизованих комплексів».

3.3.2. Дослідницька практика

Згідно з освітнім планом дослідницька практика запланована для здобувачів вищої освіти II курсу денної форми навчання освітньо-професійного ступеню «Магістр», яка проходить на 3-му семестрі й триває 6 тижнів.

Метою дослідницької практики є формування у здобувачів загальнокультурних, особистих і професійних навичок, які спрямовані на закріплення та поглиблення теоретичної підготовки, володіння вміннями та навичками самостійно ставити завдання, аналізувати отримані результати і робити висновки, здобуття та розвиток навичок ведення науково-дослідницької роботи.

Дослідницьку практику здобувачі-магістранти проходять на базі випускної кафедри. Безпосереднє навчально-методичне керівництво і контроль за організацією науково-дослідної роботи здобувачів від університету здійснюють досвідчені викладачі кафедри електричної інженерії суднових та роботизованих комплексів.

Загальне керівництво практикою здійснює кафедра «Електричної інженерії суднових та роботизованих комплексів».

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в університеті здійснює завідувач практики НУК та керівники практики від кафедр.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечують відповідні кафедри.

4.2. Суднобудівні та ремонтні підприємства, ремонтні або експлуатаційні підрозділи суднових компаній, які використовуються як бази для практики, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальностям та освітнім програмам, за якими здійснюється підготовка фахівців в НУК;
- можливість кваліфікованого керівництва практикою;
- можливість надання здобувачам вищої освіти під час практики робочих місць;
- надання права здобувачам вищої освіти користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- можливість працевлаштування випускників НУК.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

На здобувачів вищої освіти, як зарахованих, так і не зарахованих на штатні посади на час проходження практики, розповсюджуються законодавство про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства.

Тривалість робочого часу для здобувачів вищої освіти під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю в Україні та складає для здобувачів вищої освіти віком від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень.

4.3. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. У цьому випадку оформлюється угода між НУК і базою для практики (*Додаток 3*).

4.4. Передбачається надання здобувачам вищої освіти НУК денної та заочної форми навчання можливості дострокового проходження (переніс терміну) практики в індивідуальному порядку на підставі:

- заяви здобувача вищої освіти на ім'я ректора щодо проходження плавальної/експлуатаційної практики в індивідуальному порядку, підписаної директором інституту за згодою гаранта освітньої програми (або керівника практики);
- заяви здобувача вищої освіти на ім'я директора інституту щодо дистанційної (або дострокової) здачі екзаменаційної сесії;
- листа-запрошення для проходження практики;
- угоди з місця проходження практики;
- наказу ректора.

4.5. Обов'язки завідувача практикою:

• укладає договори з суднобудівними-судноремонтними підприємствами (виробнича практика) та кріюінговими або судноплавними компаніями (плавальна/експлуатаційна практика) (*Додатки 1 та 2*);

• готує проекти наказів та контролює оформлення документів забезпечення практики здобувачів вищої освіти;

• уточнює з базами для практики умови проведення відповідної практики;

• надає відповідним кафедрам інформацію щодо наявності місць для практики згідно з укладеними договорами;

- здійснює контроль за дотриманням обов'язків університету та базами щодо організації і проведення практики;
- забезпечує кафедри необхідною документацією з питань практики;
- здійснює контроль за розробкою програм практики і строків її проведення;
- здійснює контроль за оформленням документів щодо проходження практики здобувачами вищої освіти, перевіряє наявність угод на підставі яких здобувачі вищої освіти проходять практику та звіти, захищених після її проходження;
- аналізує звіти кафедр за результатами практики та підсумкову довідку про її проведення;
- готує звіт про проведення практики за минулий навчальний рік.

4.6. Відповідальним за організацію і проведення практики в інститутах (факультетах) є заступник директора інституту, який:

- здійснює контроль за організацією та проведенням практики кафедрами, виконанням програми практики, своєчасним складанням заліків та звітної документації за підсумками практики;
- заслуховує звіти кафедр про проведення практики на нараді інституту.

4.7. Безпосереднє навчально-методичне керівництво практикою здобувачів вищої освіти забезпечує завідувач кафедри, який:

- призначає викладача, відповідального за розробку програм практики;
- призначає керівників(-а) практики - кваліфікованих викладачів кафедри;
- обговорює підсумки та аналізує виконання програм практики на засіданні кафедри;
- несе особисту відповідальність (*Додаток б*), надану керівником практики щодо місць та наявності угод для проведення практики здобувачів вищої освіти.

4.7. Обов'язки керівника практики:

- визначає бази для практики, узгоджує з ними кількість здобувачів вищої освіти, які будуть проходити практику, складає відповідну заявку, яку надає завідувачу практикою НУК для укладання договорів;
- на початку навчального року проводить збори здобувачів вищої освіти, метою яких є інформування здобувачів вищої освіти про майбутню практику, яка відбудеться в поточному навчальному році, опитування здобувачів вищої освіти про майбутні місця проходження практики та обов'язкову наявність угоди з суднобудівним/судноремонтним підприємством або з кріюінговою/судноплавною компанією, якщо здобувач вищої освіти бажає проходити практику індивідуально, не пізніше ніж за 2 тижні до початку практики;
- розподіляє здобувачів вищої освіти на практику, згідно кількості місць вказаних у Договорах, які укладені з базами для практики або за індивідуальними Угодами з підприємствами (суднобудівні та ремонтні підприємства, кріюінгові компанії, ремонтні або експлуатаційні підрозділи суднобудівних компаній);
- при необхідності надає консультацію по заповненню Книги реєстрації практичної підготовки (Training record book (TRB)) та Послужної книжки моряка;
- отримання, заповнення, оформлення цих документів та отримання необхідних свідоцтв для проходження виробничої, плавальної та експлуатаційних практик відноситься до обов'язків здобувача освіти (виконуються самостійно);
- до 10 жовтня поточного навчального року надає завідувачу практикою НУК заявку з переліком підприємств (організацій, установ), а також кількістю місць для

проходження усіх видів виробничих практик здобувачами вищої освіти відповідної спеціальності (спеціалізації) (Додаток 7);

- складає список розподілу здобувачів освіти за базами практики, які за 2 (два) тижні до початку практики подаються завідувачу практикою НУК (Додаток 6);

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики, інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надає здобувачам освіти-практикантам необхідні документи:

- а) бланк угоди – у 2-х примірниках (Додаток 3);

- б) направлення на практику (Додаток 4);

- в) щоденник практики (Додаток 5);

- узгоджує з керівником практики від підприємства (організації, установи) індивідуальні завдання з урахуванням особливостей місця проходження практики. Індивідуальне завдання розробляється керівником практики від кафедри і видається кожному здобувачу освіти. Зміст індивідуального завдання повинен урахувувати конкретні умови та можливості бази для практики, відповідати потребам виробництва й одночасно відповідати цілям і завданням навчального процесу. Крім того, індивідуальне завдання повинно відповідати вмінням і теоретичній підготовці здобувачів вищої освіти.

- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за місцями практики;

- здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;

- інформує здобувачів освіти про порядок надання звітів про практику;

- приймає захист звітів здобувачів вищої освіти про практику у складі комісії, на підставі чого оцінює результати практики, атестує їх і виставляє оцінки в індивідуальні плани навчання здобувачів вищої освіти. Здає звіти про практику на кафедру, де вони зберігаються не менш ніж 3 (три) роки.

- надає завідувачу практикою НУК до 1 жовтня поточного навчального року службову записку (Додаток 8) про підсумки проведення практики за минулий навчальний рік із пропозиціями щодо удосконалення її організації.

4.8. Керівник практики від судноремонтного/суднобудівного підприємства (виробнича практика) або судноплавної компанії (плавальна, експлуатаційні практики):

- несе особисту відповідальність за проведення практики;

- організовує практику відповідно до плану практики;

- визначає місця практики в умовах окремого підприємства (організації, установи), забезпечує найбільшу ефективність її проходження;

- організовує ознайомлення здобувачів освіти з правилами техніки безпеки і охорони праці;

- забезпечує виконання погоджених з навчальним планом графіків проходження практики по структурних підрозділах підприємства;

- надає здобувачам освіти-практикантам-практикантам можливість користуватися наявною літературою, необхідною документацією;

- забезпечує та контролює дотримання здобувачами освіти-практикантами правил внутрішнього розпорядку;

- створює необхідні умови для засвоєння практикантами нової техніки, передової технології, сучасних методів організації праці;

- забезпечує виконання Кодексу законів про працю в Україні;
- протягом виробничої практики здійснює контроль стосовно дотримання режиму роботи, участі в проведенні ремонтних робіт у складі робочої бригади, планового вивчення питань відповідно до програми і завдань практики та написання звіту з практики. Це служить підставою для надання відгуку та оцінки роботи здобувача освіти на підприємстві як керівником практики, так і старшим фахівцем, або заступником директора.

4.9. Здобувачі вищої освіти НУК для проходження практики зобов'язані:

- до початку практики отримати від керівника практики відповідної кафедри направлення, індивідуальне завдання програми практики, методичні вказівки та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- здобувачам освіти, які проходять практику за індивідуальними угодами з підприємствами (організаціями, установами), необхідно після узгодження повернути один примірник угоди керівнику практики від кафедри, а другий примірник - на підприємство (організацію, установу);
 - своєчасно прибути на базу практики;
 - у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
 - вивчити і строго дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
 - нести відповідальність за виконану роботу;
 - своєчасно скласти залік з практики.

5. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПЛАВАЛЬНОЇ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ НА МОРСЬКИХ СУДНАХ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ В ІНДИВІДУАЛЬНОМУ ПОРЯДКУ

У зв'язку з військовим станом для проходження плавальної або експлуатаційної практики здобувачам вищої освіти університету, які навчаються за денною формою навчання в індивідуальному порядку на морських суднах міжнародних судовласників необхідно оформити наступні документи:

- заява здобувача освіти на ім'я ректора НУК (один примірник додається до наказу про проходження практики, копія зберігається у керівника практики);
- лист-запрошення на проходження практики від компанії-посередника/судноплавної компанії у 3-х примірниках з мокрими печатками: ТЦК та СП і пункту перетину кордону та завідувачу практикою;
- угода на проведення практики здобувача освіти НУК в індивідуальному порядку з крьюінговою або судноплавною компанією в 3-х примірниках з мокрими печатками: завідувачу практикою НУК, крьюінговій або судноплавній компанії та пункту перетину кордону (*Додаток 3*);
- направлення на практику здобувача освіти за підписом керівника практики та директором інституту, завірена печаткою інституту (стандартна форма) для ТЦК та СП і пункту перетину кордону (*Додаток 4*);
- довідка з деканату на бланку університету, яка підтверджує, що даний здобувач освіти навчається в НУК на денній формі навчання в 2-х примірниках з мокрими печатками;
- довідка з відділу кадрів в одному примірнику;
- довідка з I відділу університету в одному примірнику (Ф-20);

- довідка Ф-9 в електронному вигляді;
- довідка для ТЦК та СП для отримання дозволу на виїзд за кордон у 3-х примірниках. За підписом ректора та завідувача практикою з мокрими печатками по одному примірнику: для ТЦК та СП і пункту перетину кордону та 1 примірник завідувачу практикою;

- наказ за підписом ректора з мокрою печаткою в 2-х примірниках по одному для ТЦК та СП та пункту перетину кордону.

Також для посадки на судно за контрактом необхідно мати при собі:

- медичне свідоцтво моряка (у відповідності з Положенням Міжнародної конвенції з підготовки та дипломування моряків та несення ваhti 78 з поправками);

- свідоцтво встановленого зразка фахівця рятувальних шлюпок та плотів;

- свідоцтво встановленого зразка початкової підготовки та інструктажу з питань безпеки;

- робочий диплом за спеціальністю «Моторист» або «Електрик судновий» (згідно спеціальності за якою навчається здобувач освіти).

- Книгу реєстрації практичної підготовки (Training record book (TRB))-офіційний документ, підготовлений на основі Міжнародної конвенції ПДНВ з поправками та призначена для реєстрації практичної підготовки здобувачів освіти НУК імені адмірала Макарова.

6. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

6.1. Джерела фінансування практики здобувачів вищої освіти НУК визначаються формою замовлення на спеціалістів: державні, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників або кошти фізичних та юридичних осіб. Для фінансування практики здобувачів вищої освіти вищих закладів можуть долучатися додаткові джерела фінансування, не заборонені законом.

6.2. Під час практики у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами вищої освіти зберігається право на одержання стипендії за результатами підсумкового контролю.

6.3. Здобувачам вищої освіти, які навчаються без відриву від роботи та їх посада відповідає спеціальності, за якій вони навчаються; практика зараховується в термін, зазначений у графіку навчального процесу за заявою здобувача вищої освіти.

6.4. Оплата за керівництво практикою викладачам НУК входить в обов'язкове навчальне навантаження відповідно норм затвердженого штатного розкладу на відповідний навчальний рік.

6.5. Оплата відрядження викладачам – керівникам практики здобувачів вищої освіти здійснюється закладом вищої освіти згідно з чинним законодавством.

6.6. Для оплати проїзду до баз практики міжміським та приміським (більш ніж 50 км від НУК) транспортом і назад, здобувач вищої освіти повинен звернутися до завідувача практикою та бухгалтерії НУК не пізніше ніж за місяць до початку практики.

6.7. Оплата проїзду до місця посадки на судно для проходження плавальної або експлуатаційної практики та проїзду у зворотній напрямок сплачує компанія судновласника.

6.8. Оплата праці безпосередніх керівників від бази практики за домовленістю сторін здійснюється на умовах погодинної оплати із розрахунку 0,5 годин на одного здобувача вищої освіти за тиждень.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМНІВ ПРАКТИКИ

7.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник практиканта) подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновків і пропозицій, список використаної літератури та інші. Оформлюється звіт відповідно вимог, що визначені у програмі практики.

7.2. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До складу комісії входять керівники від НУК і, за можливістю, від баз практики викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або на кафедрі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься у відомість і індивідуальний план здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

7.3. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю. Якщо практика закінчилася після призначення стипендії, то її результат враховується за результатами наступної екзаменаційної сесії.

7.4. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин в зазначений термін, відраховується з НУК. Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то йому може бути надано право проходження практики в індивідуальному порядку при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти.

7.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вченій раді НУК або на нарадах інститутів (факультетів) не менше одного разу протягом навчального року.

ВНЕСЕНО:

Зав. практикою

_____ Лариса Каткова

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з НПР

_____ Сергій Слободян

Головний бухгалтер

_____ Ірина Яковлева

Юрисконсульт

_____ Ерен Павліченко

Додаток 1

Договір № _____

про співробітництво між Національним університетом кораблебудування імені адмірала Макарова та

(назва крїоїнгової/судноплавної компанії)

м. Миколаїв

« _____ » _____ 202__ р.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова (далі – «Університет») в особі ректора Євгена ТРУШЛЯКОВА, який діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та _____

(назва крїоїнгової/судноплавної компанії)

(далі – «Компанія») в особі _____,
(посада, прїзвище та ім'я)

який діє на підставі Статуту, з другої сторони, надалі разом іменовані «Сторони», уклали цей Договір про нижченаведене.

Беручи до уваги спільність професійних прїоритетів, метою яких є наближення освітніх стандартів до запитів і потреб морського судноплавства, регламентованих Міжнародною конвенцією про підготовку та дипломування моряків і несення вахти (STCW 78) з правками, враховуючи високий рівень потреби морських фахівців в отриманні практичних навиків на міжнародному ринку праці; бажаючи сприяти розширенню науково-технічного, інформаційного і ділового співробітництва у сфері підготовки та працевлаштування спеціалістів, Сторони домовились про наступне.

1. Мета та ціль Договору

1.1. Університет і Компанія в повній мірі співпрацюватимуть в отриманні здобувачами освіти Університету практичних навиків роботи на судах, а також сприятимуть підготовці та подальшому працевлаштуванню випускників Університету.

1.2. Університет зобов'язується щорічно обирати здобувачів вищої освіти, у кількості, зазначеній в заявці Компанії, за наступними спеціальностями:

- 271 «Морський та внутрішній водний транспорт», освітньо-професійними програмами: 271.02 «Управління судовими технічними системами і комплексами» та 271.03 «Експлуатація судового електрообладнання і засобів автоматики» (II-IV курсів, освітній рівень «Бакалавр»);

- 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», освітньо-професійна програма «Експлуатація судових автоматизованих систем» (I-II курсів, освітній рівень «Магістр»).

1.3. Компанія має право перевіряти знання та навички відібраних Університетом здобувачів освіти для проходження плавальної практики за посередництвом Компанії.

1.4. Здобувачі освіти, які успішно пройшли першу практику, за наявності вакансій мають право проходити плавальну практику за посередництвом Компанії на наступних курсах згідно з навчальним планом до завершення навчання в Університеті.

1.5. Після завершення навчання Університет сприятиме, а Компанія надаватиме послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном відібраним Компанією здобувачам освіти Університету, які проходили практичну підготовку згідно з п. 1.4 цього Договору у кількості, яка залежить від потреб партнерів Компанії у відповідності з отриманою в Університеті кваліфікацією.

2. Обов'язки Університету

2.1. Призначає керівниками практики на період плавальної практики кваліфікованих викладачів.

6.8. Оплата праці безпосередніх керівників від бази практики за домовленістю сторін здійснюється на умовах погодинної оплати із розрахунку 0,5 годин на одного здобувача вищої освіти за тиждень.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМНІВ ПРАКТИКИ

7.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник практиканта) подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновків і пропозицій, список використаної літератури та інші. Оформлюється звіт відповідно вимог, що визначені у програмі практики.

7.2. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До складу комісії входять керівники від НУК і, за можливістю, від баз практики викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або на кафедрі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься у відомість і індивідуальний план здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

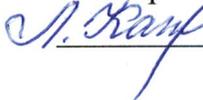
7.3. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю. Якщо практика закінчилася після призначення стипендії, то її результат враховується за результатами наступної екзаменаційної сесії.

7.4. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин в зазначений термін, відраховується з НУК. Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то йому може бути надано право проходження практики в індивідуальному порядку при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти.

7.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вченій раді НУК або на нарадах інститутів (факультетів) не менше одного разу протягом навчального року.

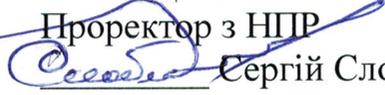
ВНЕСЕНО:

Зав. практикою

 Лариса Каткова

ПОГОДЖЕНО:

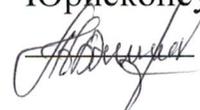
Проректор з НІП

 Сергій Слободян

Головний бухгалтер

 Ірина Яковлева

Юрисконсульт

 Ерен Павліченко

Договір № _____

на проведення практики здобувачів вищої освіти
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв

« _____ » _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова (надалі - Університет), в особі ректора Євгена ТРУШЛЯКОВА, діючого на підставі Статуту і, з другої сторони,

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – База практики) в особі _____

(посада, прізвище, ім'я та по-батькові)

діючого на підставі _____

(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір про наступне:

1. Обов'язки Баз практики

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом:

№	Номер і назва спеціальності	Курс	Вид практики	К-сть з.в.о.	Термін практики	
					початок	кінець
1			виробнича			
2			виробнича			
3			виробнича			

1.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити здобувачам вищої освіти необхідні умови для виконання програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити здобувачам освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів освіти-практикантів безпечних методів праці, встановленими для штатних працівників.

1.5. Надати здобувачам освіти-практикантам і керівникам практики від Університету можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу здобувачів освіти-практикантів, про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Університет.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного здобувача освіти-практиканта, в якій відобразити якість підготовленого ним звіту.

1.8. Додаткові умови:

2. Обов'язки Університету

2.1. За два місяці до початку практики надати Базі практики для погодження програму та не пізніше ніж за тиждень список здобувачів освіти, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, що сталися зі здобувачами освіти.

3. Особисті умови

3.1. Практика здійснюється без оплати з боку Університету.

4. Відповідність сторін за невиконання договору

4.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації та проведення практики згідно з законодавством про працю в Україні.

4.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

4.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

4.4. Договір складений у двох примірниках кожній Стороні.

5. Юридичні адреси сторін:

Університет:

54007, Україна, м. Миколаїв,
вул. Героїв України, 9
тел. (0512) 42-42-80

Ректор

_____ Євген ТРУШЛЯКОВ

« ____ » _____ 20 ____ р.

М.П.

База практики:

« ____ » _____ 20 ____ р.

М.П.

УГОДА № _____

на проведення практики здобувачів вищої освіти
Національного університету імені адмірала Макарова

м. Миколаїв

« _____ » _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова (далі - Університет), в особі ректора Євгена ТРУШЛЯКОВА, що діє на підставі Статуту і, з другої сторони,

(назва підприємства, організації, установи повністю)

(далі – База практики), в особі _____ (посада)

(прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____ уклали між собою цю угоду на проведення (статут підприємства, розпорядження, доручення)

практики здобувачів вищої освіти:

1. Обов'язки Базы практики

Прийняти здобувача вищої освіти _____ (назва інституту)

гр. _____

(П.І. та по Б. здобувача вищої освіти)

на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Шифр і назва спеціальності та освітньої програми (повністю)	Курс	Вид практики	Кількість з.в.о.	Строки практики	
					початок	закінчення
1.						

1.1. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.2. Створити здобувачу освіти необхідні умови для виконання програми практики, не допускати використання його на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.3. Забезпечити здобувачу освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувача освіти-практиканта безпечних методів праці. Забезпечити запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.4. Надати здобувачу освіти-практиканту і керівнику практики від Університету можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.5. Забезпечити облік виходу на роботу здобувача освіти-практиканта, про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Університет.

1.6. Після закінчення практики дати характеристику на здобувача освіти-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

2. Обов'язки Університету

2.1. За місяць до початку практики надати Базі практики для погодження програму практики.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачем вищої освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачем освіти під час проходження практики.

3. Особисті умови

3.1. Практика проходить без оплати з боку Університету.

4. Відповідальність сторін за невиконання угоди

4.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю в Україні.

4.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

4.3. Угода набуває сили після її підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

4.4. Угода складена у двох примірниках: по одному – Університету і Базі практики.

5. Місцезнаходження сторін

Національний університет
кораблебудування
ім. адмірала Макарова
54007, Україна, м. Миколаїв,
пр. Героїв України, 9
тел. (0512) 42-42-80

6. Підписи та печатки:

Університет:

База практики:

Ректор

(підпис) Євген ТРУШЛЯКОВ
(прізвище та ініціали)

(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 20__ року

« _____ » _____ 20__ року

М.П.

М.П.

Національний університет
кораблебудування
імені адмірала Макарова
« ____ » _____ 20__ р.
№ _____

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Згідно з угодою від « ____ » _____ 20__ року № _____,

яку укладено з _____
(повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику здобувачів (-а) вищої освіти ____ курсу, які (-ий) навчаються за освітньо-професійною програмою (спеціальністю)

Назва практики _____

Строки практики з « ____ » _____ 20__ року по « ____ » _____ 20__ року

Керівник практики від НУК _____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Директор інституту
(декан факультету) _____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

М.П

Зав. практикою _____

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

Для проходження усіх видів практик у 20__-20__ н. р. здобувачами вищої освіти за
ОП _____
(ОП, шифр і назва спеціальності)

надаємо заяву про місця проведення практики

№ п/п	База практики	Курс	Назва практики	Кількість місць

Завідувач кафедру _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зав. практикою _____

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

Для підведення підсумків проведення усіх видів практик за 20__-20__ н.р., надаємо інформацію про проведення практики здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою _____.

Шифр та назва спеціальності	Курс	Пройшли практику				Не пройшли практику	П.І.Б. керівника практики
		Всього	За договорами	За індивід. угодами	НУК		

Завідувач кафедру _____
 (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

П.І.Б.	Посада	Дата ознайомлення	Підпис	Примітки
Сергій СЕРБІН д.т.н., проф.	Директор МННІ			
Дмитро ЖУК к.т.н., доцент	Директор НН ІА та Е			
Богдан ЛИЧКО к.т.н., доцент	В.о. завідувача каф. ЕСЕУ та У, гарант програми, керівник практики			
Андрій ОБРУБОВ д.т.н., доцент	В.о. завідувача кафедри СЕЕС			
Дмитро КОСТЕНКО к.т.н., доцент	Завідувач кафедрою ЕІС та РС			
Віталій КОСТЮЧЕНКО к.т.н., доцент	Доцент кафедри СЕЕС, гарант програми, керівник практики			
Яна ВОЛЯНСЬКА д.т.н., професор	Професор кафедри ЕІС та РТ, гарант програми, керівник практики			